

LEERPLAN BET (groep 4; 7 - 8 jaar)

Module **6**

Aantal lessen **4**

חנוכה

CHANOEKA

© JELED-NIK Afdeling Onderwijs

www.jeled.net

GAN	ALEF	BET	GIMMEL	DALET	HEE	WAW
-----	------	-----	--------	-------	-----	-----

Kijk voor meer info, spelletjes en activiteiten op www.jeled.net!

LES 1

Onderwerp: verhaal Chanoeka

Benodigdheden:

- * ***Lior en de Chanoekat: verhaal***
- * ***Lior en de Çhanoekat: puzzel (achterin het boekje)***
- * *pen of potlood*
- * *antwoordenblad puzzel*

Inleiding (± 20 min)

Vorig jaar hebben de kinderen de kernpunten uit het verhaal van Chanoeka gehoord. Vertel het verhaal dit jaar in een andere vorm: *Lior en de Chanoekat*. In dit eigentijdse verhaal worden de belangrijkste punten uit de geschiedenis van Chanoeka herhaald, evenals de symbolen. Benadruk tijdens het vertellen van het verhaal de betekenis van de vetgedrukte woorden: die zijn nodig om de puzzel te kunnen maken. Bij kinderen uit groep 4 kun je het beste het verhaal voorlezen of navertellen, oudere kinderen kunnen het zelf (voor)lezen. Afhankelijk van je klas kun je het verhaal ook in tweeën splitsen en volgende week de rest voorlezen. Een andere mogelijkheid is de lestijd te gebruiken voor het verhaal; de puzzel kunnen de kinderen dan thuis samen met een van hun ouders maken.

Verwerking (± 20 minuten)

Puzzel. Behandel bij kinderen van 7 jaar dit onderdeel klassikaal. Laat de kinderen om de beurt een van de woorden uit het vak voorlezen. Vraag daarna wie weet wat het woord met Chanoeka te maken heeft (deze woorden komen overeen met de vetgedrukte woorden uit het verhaal). Laat daarna een van de kinderen opdracht 1 lezen. Welk woord hoort hierbij? Noem de woorden uit het vak zelf een voor een op, en laat de kinderen kiezen. Daarna schrijven ze het woord over: in ieder vakje een letter. Vraag ze tenslotte de letters uit de dikomrande vakjes over te schrijven. Je kunt ook een gedeelte van de puzzel in de volgende les behandelen, of de puzzel als huiswerk meegeven! Oudere kinderen kunnen, na een duidelijke uitleg, de puzzel grotendeels zelfstandig maken.

TIP: Sommige kinderen vinden het gemakkelijker als je de woorden op het bord voorschrijft: het omzetten van drukletters naar schrijffletters is nog moeilijk voor ze. Eventueel kun je dit ook door een oudere leerling laten doen.

LES 2

Onderwerp: chanoekia

Benodigdheden:

- * *materiaal om chanoekia van te maken, naar keuze: boetseerklei, hout, waxinelichtjes, kroonkurken, walnootdoppen etc. Denk ook aan de overige benodigdheden: kaarsjes, velpen, verf etc.*
- * *vuilniszakken (voor op tafel en om "schortjes" van te maken)*
- * *chanoekia met kaarsjes*
- * ***berachotblad (eventueel Portugese versie)***

Inleiding (± 20 min)

Herhaal de belangrijkste punten uit "Lior en de Chanoekat" en/of maak het verhaal af wanneer je daar in les 1 niet aan toegekomen bent. Laat de kinderen daarna de chanoekia zien en spreek over het aansteken van de kaarsjes: hoeveel, sjammasj, wanneer, waar.

Leer de kinderen de berachot **לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל חֲנוּכָּה** en **שְׁעֵשֶׂה נְסִים** aan de hand van het berachotblad. Ze mogen deze natuurlijk in het 'Nederlands' lezen. Zorg ervoor dat de kinderen weten in welke volgorde de kaarsjes worden aangestoken. Zing daarna samen Maoz Tsoer.

NB: Heb je kinderen in je groep waarvan de ouders lid zijn van de Portugese Gemeente? Gebruik dan de Portugese versie van het berachotblad: niet alleen de uitspraak is anders, maar ook de tekst van **הַנְּרוֹת הַלָּלוּ** !

Verwerking (± 25 min)

Maak een chanoekia die de kinderen op Chanoeka kunnen gebruiken. Beslis zelf waar je hem van wilt maken (boetseerlei is het gemakkelijkst; kies voor een soort dat vanzelf hard wordt), of een (beschilderd) plankje met waxinelichtjes (de aluminium bakjes met punaises vastmaken), maar iets anders kan ook. Hou het wel eenvoudig: ga dus niet figuurzagen of iets dergelijks! Denk er ook aan dat het materiaal niet al te brandbaar moet zijn. Maak altijd zelf een voorbeeld, zodat je precies weet welk materiaal je nodig hebt, en probeer je chanoekia eerst zelf even uit. Geef de chanoekiot voor Chanoeka mee naar huis.

LES 3

Onderwerp: gebruiken van chanoeka

	<i>Benodigdheden:</i>
JELED.net *	sevionpuzzel
JELED.net *	berachotblad (evt. Portugese versie)
*	<i>chanoekia met kaarsjes</i>
*	<i>sevion</i>
*	<i>per kind: 1 envelop</i>
JELED.net *	tekst Maoz Tsoer en Sevion sov sov sov

Inleiding

Herhaal de belangrijkste punten uit de vorige lessen (verhaal Chanoeka, aansteken chanoekia, berachot). Behandel daarna de overige 'symbolen' die bij Chanoeka horen: latkes, soefganiot, sevion. Leer de kinderen, indien ze dit nog niet weten, hoe je met een sevion speelt. Oefen het 'aansteken' van de kaarsjes (zonder lucifers!): hoe zet je de kaarsjes erin, waar beginnen met aansteken, welke berachot. Laat de leerlingen meekijken van het berachotblad.

Verwerking

Sevionspel:

Sevionpuzzel. Laat de kinderen op de sevion iets tekenen dat met Chanoeka te maken heeft. Vraag ze van tevoren wat ze zouden kunnen tekenen: een chanoekia, kruikje olie, Jehoeda ha Makkabie, iets uit het verhaal enz. Leg uit dat ze er naderhand een puzzel van gaan maken (anders komt het erg vreemd over dat je later hun tekening in stukken knipt!).

Als de tekening klaar is: sevion uitknippen en in langs de lijnen in stukken knippen. Geef de kinderen de puzzel in een envelop mee naar huis. Zing *Maoz Tsoer* en *Sevion sov sov sov*.

LES 4

Onderwerp: herhalen Chanoeka

Benodigdheden:

- * *chanoekia met kaarsjes, lucifers (eventueel de eigen chanoekiot).*
- JELED.net * ***berachotblad (evt. Portugese versie)***
- JELED.net * ***tekst Maoz Tsoer, Sevivon sov sov sov en Ner li.***
- JELED.net * ***sevivonspel***
- * *sevivon (zie hieronder)*

Inleiding en verwerking

Deze les zul je waarschijnlijk tijdens Chanoeka geven. In de meeste gemeenten wordt er dan voor alle klassen gezamenlijk iets georganiseerd: kaarsjes aansteken, soefganiot eten, cadeautjes, een optreden etc. Zorg ervoor dat je van tevoren weet wat er gebeurt en pas je les hieraan aan. In kleinere gemeenten zul je waarschijnlijk zelf iets moeten organiseren; overleg met het bestuurslid dat verantwoordelijk is voor onderwijs.

Met je eigen groep kun je een (of meer) van de volgende dingen doen: chanoekia aansteken, liedjes zingen, en het *sevivonspel* spelen (zie instructies op het spelbord). Tip: probeer van te voren even uit welke sevivon het beste (= een beetje over het spelbord schuift), dat verschilt nogal per exemplaar!.

LIEDJES

- JELED.net+CD * *Maoz Tsoer*
- JELED.net+CD * *Sevivon sov sov sov*
- JELED.net+CD * *Ner li*

Deze liedjes staan op de CD JELED Kids Sing Along. Geef de kinderen de tekst en muziek van de liedjes mee naar huis!